

jaar FAS Stichting Nederland

**Van hulpverleners
voor hulpverleners**

Anske Meijer

StorytellingStudios.nl – Animaties en design voor in de zorg

FASD- Educatie- Behandel- Coördinatie programma

Mijn naam is Anske Meijer en ik ben gezinswerker bij ZO!-zorgoplossingen in Leeuwarden. Van jongs af aan heb ik binnen de zorg en later in de hulpverlening gewerkt. Maar nu dus als gezinswerker bij ZO!-zorgoplossingen.

Kinderen worden bij ZO!-zorgoplossingen aangemeld en als gezinswerker ben ik soms het startpunt voor het traject, andere keren word ik lopende het traject door collega's gevraagd om mee te werken. Dit houdt in dat ik eigenlijk de hele dag on-tour ben om ouders thuis op te zoeken. Met ouders zoek ik naar wegen om een antwoord te vinden op specifieke opvoedingsvragen. Vaak zijn dit geen kant en klaar oplossingen dus is het een samen puzzelen naar wat goed werkt voor

de kinderen, de ouders en het gezin. ZO!-zorgoplossingen heeft een divers aanbod maar biedt zeker expertise op het gebied van FAS/D.

Bij het FASD-Educatie-Behandel-Coördinatie programma werken wij vanuit het Model van FASD Support. (zie model op p. 20). Met dit model vergroten wij begrip en zorg voor mensen met FAS/D en hun omgeving. We optimaliseren ontwikkelingsmogelijkheden en compenseren bij uitval die ontstaat vanuit FAS/D. Aan de hand van verschillende voorbeelden wil ik u meenemen door het traject zoals kinderen met hun ouders en gezinnen deze kunnen doorlopen bij ZO!-zorgoplossingen. Natuurlijk zijn het maar fracties van verhalen. En niets is een standaard oplossing, het is altijd maatwerk.

Het steun systeem vraagt steun

We starten trajecten graag met een netwerk voorlichting. Hier wordt algemene informatie over FAS/D geboden. Ouders mogen dan uitnodigen wie voor hen belangrijk zijn; familie, vrienden, betrokken hulpverleners, school,

buren. Wie ze maar willen. Dit van uit de gedachte: 'It takes a village to raise a child'. Zeker voor een kind met FAS/D! Als de omgeving weet waar de ouders mee te maken hebben wordt het ook makkelijker om passende steun aan te bieden. Dit betekent dat we soms in een zaaltje op school zitten, soms in een kerk maar ook gewoon bij ons op de praktijk. Soms zitten we met 40 mensen, soms met alleen opa en oma. Alles mag. Vaak zijn

**'It takes a village
to raise a child'.
Zeker voor een kind
met FAS/D!**

de reacties emotioneel: 'ik had niet gedacht dat het zo erg was'. We zien ook dat mensen erg schrikken wanneer ze zich realiseren dat FAS/D niet over gaat. Maar het geeft binnen de steunsystemen altijd discussie en maakt bewustwording los. En daar doen we het voor.

De primaire gevolgen vragen om assistentie

Dit klinkt zo simpel maar is vaak zo lastig voor ouders. De moeder die wanhopig vertelt: 'Hij heeft gewoon straal de gek met mij, gister kon hij zijn sokken zelf aan doen en nu doet hij net of hij er niets van snapt'. Al de energie die het deze moeder kost om hem toch zelf zijn sokken aan te laten trekken! Als we er in gesprek op uit komen dat de kans heel groot is dat hij het echt niet weet, dat je hem op die dagen gewoon even moet helpen, dan geeft dat weer zoveel ruimte. En wat start je de dag veel fijner als je niet meteen in de strijd hoeft.

Of de moeder die vertelt dat haar kind de avondmaaltijd altijd verstoord met kliergedrag en we er op uit komen dat hij waarschijnlijk op die momenten overvraagd wordt. De oplossing voor dit ventje is om vooraf alleen met moeder te eten. Als het gezin eet zit hij lekker voor de televisie. De oplossingen zijn vaak niet zo moeilijk. Het continu moeten bijstellen van je verwachtingen wel. Niet alleen ten aanzien van het kind maar ook het hele plaatje met het gezin. Dus ook dat belangrijke moment,

de avondmaaltijd, het samen de dag door nemen, het zit er gewoon niet in. Op dit moment niet! Dat zijn vaak verdrietige constatering. Of de pleegmoeder van een meisje van 16 die zoveel energie heeft gestopt in het automatiseren van handelingen zoals het nemen van medicatie. Oeverloos geoeffend: Memootjes opgehangen, alarmpjes op de telefoon, pillen naast het broodbakje en nog lukt het niet. Dus gewoon iedere dag de pillen maar geven. En bedenken hoeveel ze wél geleerd heeft dankzij deze vasthoudendheid. Want het is een enorme uitdaging voor (pleeg)ouders: ook blijven zien wat er allemaal wel lukt dankzij hun inspanning! Daar zit mijn uitdaging; niet alleen

De oplossingen zijn vaak niet zo moeilijk. Het continu moeten bijstellen van verwachtingen wel.

oplossingen bedenken maar vooral (pleeg)ouders steunen in hun eigen struggle. Het continu moeten bijstellen van verwachtingen, omgaan met hun gevoel van tekort schieten, van machteloosheid en vaak, heel vaak, van schuldgevoel. Dat (pleeg)ouders dit met mij delen en dat ik hierin een stukje met hen mee mag lopen maakt mijn werk prachtig.

De secundaire gevolgen vragen om coaching

Als een jongen van 14 onzeker is over het aangaan van vriendschappen, gewoon omdat het al zo vaak is misgelopen, helpt het hem om samen met pleegvader te klussen aan een oude auto. Deze jongen mag dan 2 klasgenoten vragen en zo klussen ze samen terwijl pleegvader de contacten een beetje bijstuurt en voorspelbaar maakt. Deze jongen leert zo op een positieve manier met andere jongens om te gaan. Hij leert vriendschappen onderhouden op aansturing van pleegvader.

Het samen zoeken naar positieve oplossingen waar zowel het kind als de (pleeg)ouder blij van wordt en dat is wat mijn werk mooi maakt. Kijken

naar talenten, waar is het kind maar vooral ook, waar is de ouder goed in. (Pleeg)ouders zijn vaak zo uitgeput door alles, als het dan lukt om hen weer in hun kracht te zetten zodat ze kunnen doen wat op dat moment het beste werkt, dan ben ik een hele gelukkige gezinswerker.